

Ani „chlapinec“, ani „babinec“

Existují profese, které jsou doménou mužů, a jiné, kde zase převládají ženy. Až na zákonem dané výjimky mohou muži i ženy vykonávat stejná povolání. V praxi to tak zatím nevypadá. Šéfové počítačových firem by rádi své týmy rozšířili o ženské zaměstnankyně. Ale v oboru jich je jako šafránu a tak to mezi „ajtáky“ vypadá téměř pokaždé jako v armádě. Ovšem rozdělení na „páni“ a „dámy“ bývá striktně vyhraněné už jenom na toaletách. Lze se setkat s lidmi, kteří vykonávají nevšední „obrácená“ povolání: kadeřník – elektrikářka, manikér – kurýrka, květinář – jeřábnice. Jasně že stále jsou profese typicky mužské, např. horníci bychom hledali těžko. Přesto dnes dosahují ženy vynikajících výsledků v oborech, které nejsou typické pro jejich pohlaví – architektka, dirigentka, pilotka. Minimálně je učitelů v mateřských školách, přitom není žádný důvod, proč by tam muž neměl pracovat.

Konkrétní příklady „přeorientování se“ z nejbližšího okolí: ve Znojmě máme Janu Špinarovou, farářku sboru Českobratrské církve evangelické. V Jaderné elektrárně Dukovany pracují na nejpřísněji sledovaných pozicích kontrolních fyziků dvě ženy – Julie Krsková a Monika Mervartová.

Učitelé mateřských a základních škol mají k dispozici pracovní listy (vystřihovánky) nazvané „Adame, dneska už neva, že letadlo řídí Eva“. Ty dětem pomáhají překonat strach z budoucího výběru profese, která podle zažitých stereotypů neodpovídá jejich pohlaví. Bylo by bláhové se domnívat, že do ryze feminizovaných profesí, jako je ošetrovatelství, modeling, sekretářství přijde hodně mužů. Ale nerovnováha je i tady na škodu věci. V jednopohlavních týmech dochází k různým tlakům a pokřivením. Jak uvádí Petr Pavlík z Fakulty humanitních studií Univerzity Karlovy, jsou muži v ryze ženských týmech většinou rychleji povyšováni, než by odpovídalo jejich věku, vzdělání či délce praxe (ve školství mají šestkrát větší šanci, že se stanou řediteli škol). Naopak ženy v ryze mužských kolektivech musí čelit řadě znevýhodnění, nebo dokonce sexuálnímu obtěžování.

Oborníci říkají, že pokud ženy a muži pracují dohromady, dosahují lepších výsledků. Jeden by si myslel, že ve smíšených kolektivech chlapi zženstí, ženský zhrubnou, ale kdepak. Obě pohlaví se vyladí na svou výjimečnost a spolu odvedou excelentní pracovní výkon. Jaký je ideální poměr zastoupení mužů a žen v týmu, na to existují různé názory, uznává se však tzv. kritická menšina, což je třicet procent jednoho pohlaví. Pokud je to méně, pak se zástupci daného pohlaví přestanou chovat jako skupina. Lze to dokumentovat názorným příměrem: muži-černé krávy, ženy-bílé krávy; když je ve stádu černých krav přítomno bílých pouze do 30%, tak se začnou chovat jako ty černé.

Takže, dámy a pánové, v pracovním procesu se „promíchejte“. Ve volném čase však nerezignujte na spolčující se skupinky – pánská či dámská jízda má přece své neodolatelné kouzlo!